

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

مقررات ناظر بر عملیات مجاز بانکی

مصوب یکهزار و یکصد و سی و پنجمین جلسه مورخ ۱۳۹۰/۱۰/۲۷ شورای پول و اعتبار

بسمه تعالی

مقررات ناظر بر عملیات مجاز بانکی

شورای پول و اعتبار به استناد بند "ب" ماده ۳۰ قانون پولی و بانکی کشور "مقررات ناظر بر عملیات مجاز بانکی" را به شرح ذیل تصویب نمود:

ماده ۱: در این مقررات عناوین ذیل به جای عبارات مربوطه به کار می‌روند:

بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

بانک: بانکی است که به موجب قانون یا با مجوز بانک مرکزی تأسیس شده و تحت نظارت بانک مرکزی می‌باشد.

عملیات بانکی: دریافت سپرده و به‌کارگیری آن در قالب اعطای تسهیلات یا ایجاد اعتبار سپرده: وجهی است که از عموم دریافت می‌گردد و بازپرداخت آن می‌تواند به همراه سود یا امتیاز یا بدون آنها و یا با کسر تمام یا قسمتی از آن باشد. موارد ذیل از جمله مصادیق سپرده محسوب می‌شود:

- سپرده قرض الحسنه پس‌انداز؛

- سپرده قرض الحسنه جاری؛

- سپرده سرمایه‌گذاری مدت‌دار؛

- سپرده سرمایه‌گذاری خاص؛

اعتبار: تعهد به پرداخت تسهیلات به اشخاص یا پذیرش تعهد در قالب مواردی نظیر گشایش اعتبار اسنادی، صدور ضمانتنامه یا موارد مشابه

تسهیلات: فراهم کردن منابع مالی مورد نیاز متقاضیان در چارچوب عقود اسلامی

عملیات اعتباری: اعطای تسهیلات به اشخاص یا ایجاد اعتبار

ماده ۲: انجام عملیات زیر صرفاً توسط بانک مجاز می‌باشد:

۱-۲- قبول سپرده

۲-۲- صدور گواهی سپرده عام و خاص

۳-۲- ارائه چک و خدمات مرتبط با آن طبق قانون صدور چک

۴-۲- انجام عملیات بین بانکی

تبصره ۱- تشخیص عملیات سپرده گیری موضوع بند ۱-۲ فوق توسط اشخاص حقیقی و حقوقی با بانک مرکزی است.

تبصره ۲- صندوق های قرض الحسنه و تعاونی های اعتبار دارای مجوز از بانک مرکزی، مطابق با قوانین و مقررات موضوعه مجاز به قبول سپرده می باشند.

ماده ۳: چنانچه هر یک از فعالیت های زیر در چارچوب قوانین و مقررات مربوطه توسط بانک انجام شود، عملیات بانکی محسوب می گردد:

۳-۱- انجام عملیات اعتباری از جمله اعطای تسهیلات به اشخاص در قالب عقود قرض الحسنه، فروش اقساطی، اجاره به شرط تملیک، سلف، جعاله، مضاربه، مشارکت حقوقی، سرمایه گذاری مستقیم، مشارکت مدنی، مزارعه، مساقات، خرید دین، مرابحه و استصناع.

۳-۲- ارائه انواع ابزارهای پرداخت

۳-۳- دریافت، پرداخت، نقل و انتقال وجوه ریالی و ارزی

۳-۴- انجام امور نمایندگی به منظور جمع آوری وجوه، انواع قبوض خدمات شهری، ودایع و ...

۳-۵- گشایش انواع اعتبار اسنادی و صدور انواع ضمانت نامه

۳-۶- ارائه خدمات بانکی الکترونیکی از جمله صدور انواع کارت های الکترونیکی (کارت های خرید، کارت اعتباری، کیف پول الکترونیکی و ...)

۳-۷- قبول و نگاهداری اشیاء گرانبها، اسناد و اوراق بهادار و اجاره صندوق امانات به مشتریان

۳-۸- تبدیل به اوراق بهادار کردن دارایی ها در قالب انتشار اوراق صکوک

۳-۹- انجام عملیات ارزی نظیر خرید و فروش ارز، انتقال ارز، دریافت و اعطای تسهیلات ارزی، صدور حوالجات ارزی و ...

۳-۱۰- خدمات مربوط به وجوه اداره شده

۳-۱۱- تضمین باز خرید اوراق بهادار صادره اشخاص حقوقی دولتی و غیردولتی

۳-۱۲- انتشار یا عرضه اوراق مشارکت ریالی و ارزی در داخل و خارج از کشور

۳-۱۳- انجام سفارشات مستمر مشتریان (دستور پرداخت مستمر)

ماده ۴: سایر فعالیت هایی که بانک می تواند مبادرت به انجام آن نماید:

۴-۱- سرمایه گذاری از طریق خرید اوراق مشارکت، اوراق بهادار خارجی و اوراق صکوک و نظایر آن

۴-۲- ارائه خدمات مشاوره ای از قبیل سرمایه گذاری، خدمات مالی، مدیریت دارایی ها و ...

- ۳-۴- انجام وظایف قیومیت، وصایت، وکالت و نمایندگی مشتریان طبق قوانین و مقررات مربوطه
- ۵-۴- ایجاد هرگونه پوشش بیمه‌ای برای دارایی‌های بانک، نزد شرکت‌ها و موسسات بیمه
- ۶-۴- حفظ، برقراری و ایجاد رابطه کارگزاری با بانک‌های داخل و خارج
- ۷-۴- ترخیص کالا از بنادر و گمرکات به حساب بانک
- ۸-۴- انجام خدمات کارگزاری سهام و اوراق بهادار برای مشتریان
- ۹-۴- پذیره نویسی سهام شرکت‌های در شرف تاسیس و یا افزایش سرمایه شرکت‌ها
- ۱۰-۴- وصول مطالبات اسنادی
- ۱۱-۴- وصول سود سهام مشتریان به حساب آنها
- ۱۲-۴- فروش تمبر مالیاتی و سفته
- ماده ۵-** انجام تمام یا بخشی از عملیات و فعالیت‌های مندرج در این مقررات توسط بانک منوط به درج آن در اساسنامه بانک و تصویب در شورای پول و اعتبار است.
- ماده ۶-** بانک مرکزی می‌تواند انجام برخی عملیات و فعالیت‌های مندرج در این مقررات را برای انواع بانک‌ها ممنوع سازد.
- ماده ۷-** موسسات اعتباری غیربانکی که اساسنامه آنها به تصویب شورای پول و اعتبار رسیده است مجاز به قبول سپرده قرض‌الحسنه جاری نمی‌باشند.
- ماده ۸-** ارائه ابزارهای دریافت و پرداخت وجوه توسط مؤسسه اعتباری خارج از چارچوب این مقررات، مستلزم اخذ مجوز از بانک مرکزی است.

مقررات ناظر بر عملیات مجاز بانکی در هشت ماده و دو تبصره در یک‌هزار و یکصد و سی و پنجمین جلسه مورخ ۱۳۹۰/۱۰/۲۷ شورای پول و اعتبار به تصویب رسید و از تاریخ ابلاغ به شبکه بانکی کشور لازم الاجرا بوده و جایگزین عملیات مجاز بانکی مصوب سیزدهمین جلسه مورخه ۱۳۳۹/۱۱/۲۳ شورای پول و اعتبار می‌گردد.